

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Puutuoteteollisuus Toimialapäällikkö Tapani Kiiskinen

Kiiskinen Tapani

3.12.2020

Puutuoteteollisuuden toimialapäällikön työ

- § Sijointupaikka Kainuun ELY-keskus
- § Asiantuntija ELY-verkostossa
- § Toimialapäällikön tehtävät, TEM:n toimialapalvelu
- § YM:n Puurakentamisen ohjelma, asiantuntija, PuuSuomi-verkoston vetovastuu

Toimialapalvelu

§ Toimialapalvelu on työ- ja elinkeinoministeriön asiantuntijatoiminto, joka kokoaa, analysoi ja välittää tietoa yritysten toimintaympäristöstä ja toimialojen kehityksestä

§ Toimialapalvelun tavoitteet

- edistää ja tukea yritysten uusiutumista, arvonlisän kasvua ja kansainvälistymistä
- tuottaa valituilta toimialoilta ajantasaista, luotettavaa ja merkityksellistä tietoa
- vastata valtakunnalliseen ja alueelliseen tietotarpeeseen

Toimialapalvelun toimialat

- § Elintarvikeala
- § Luonnontuoteala
- § Puutuoteteollisuus
- § Uusiutuva energia
- § Kaivosala
- § Matkailu
- § Sosiaali ja terveystalvelut

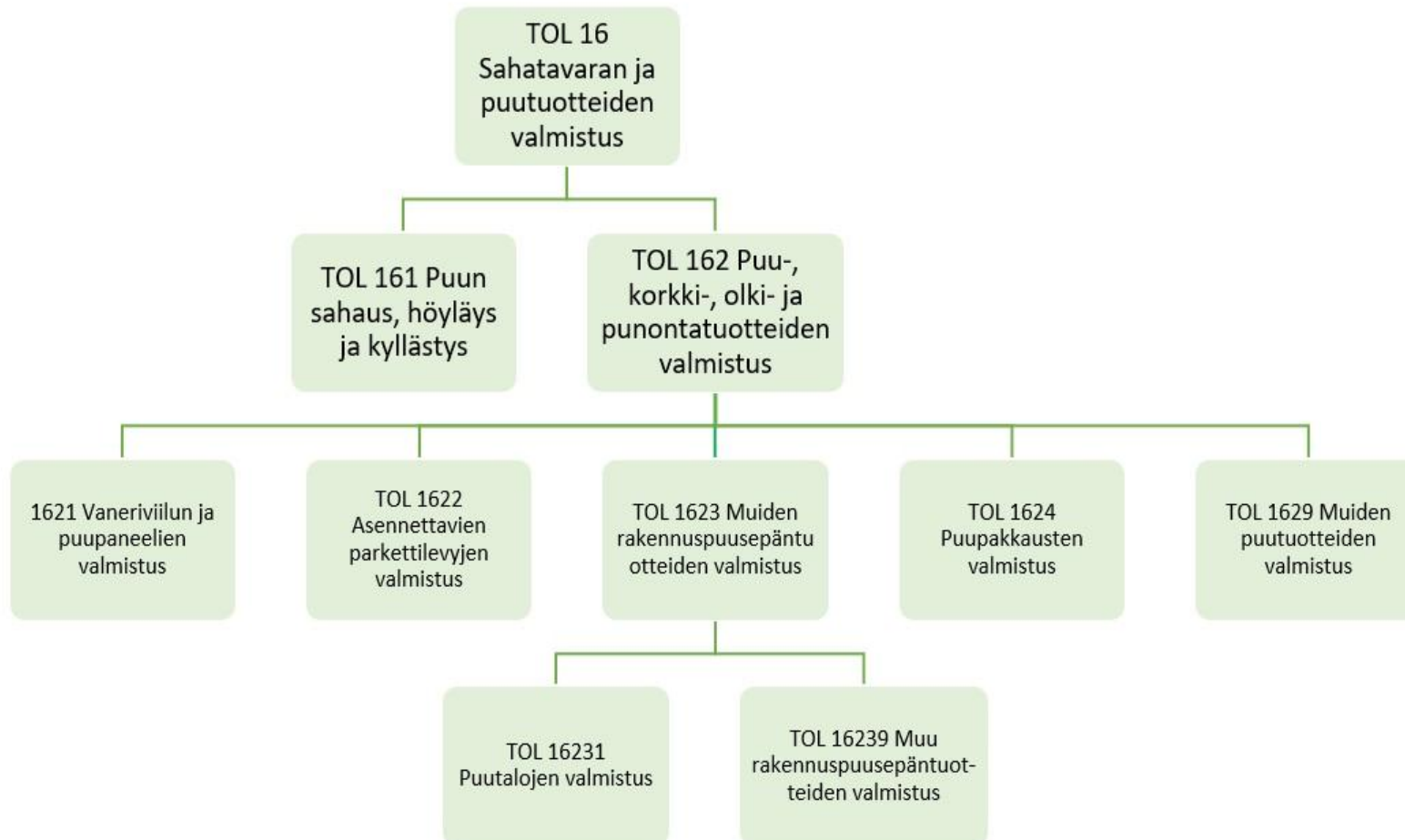

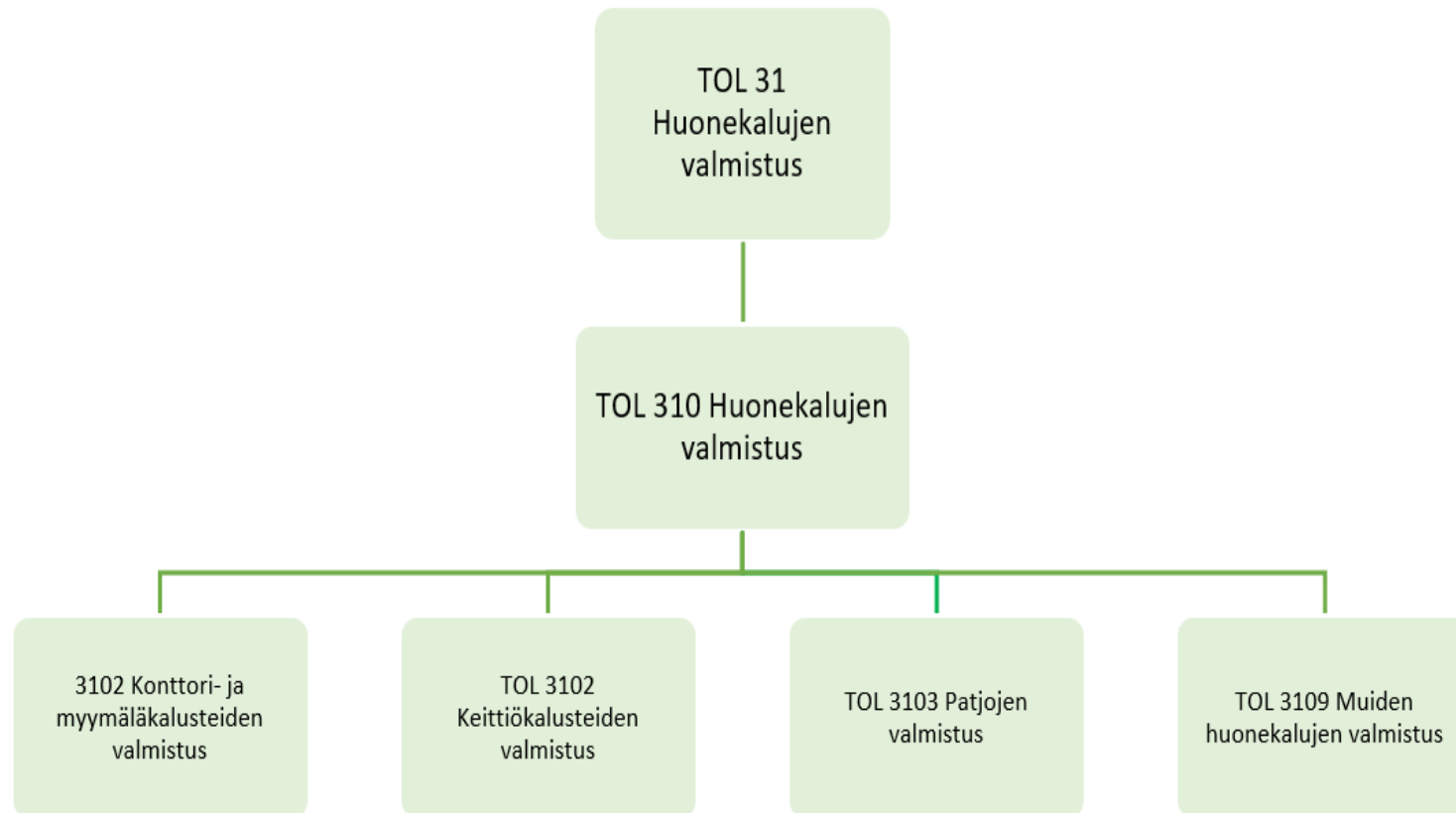
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Toimialakohtaiset julkaisut ja palvelut

- § Toimialaraportit
- § Teemaraportit
- § Näkymät
- § Tilannekatsaukset
- § Infograafit

<https://tem.fi/toimialapalvelu>

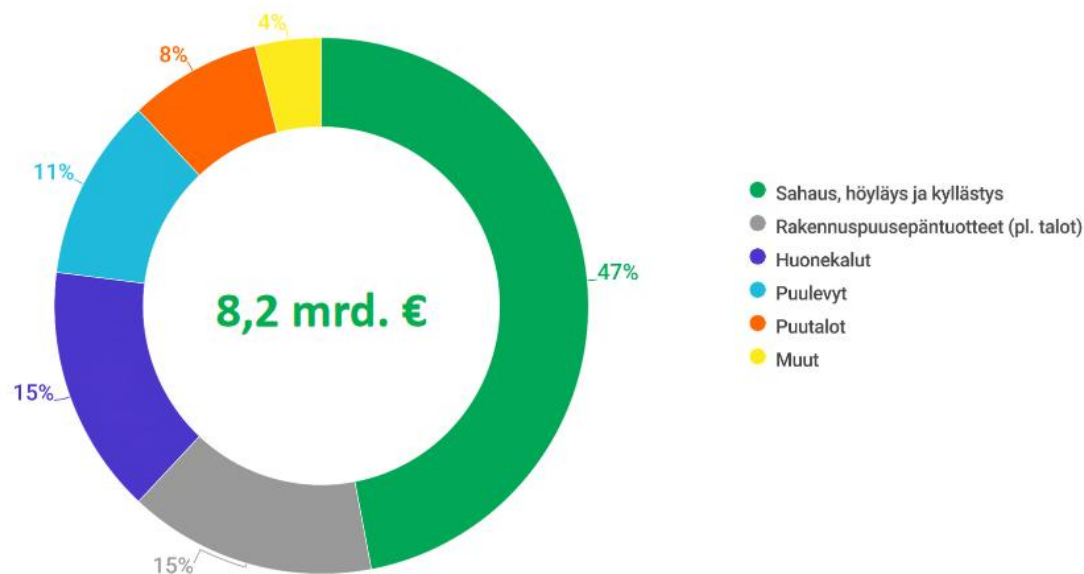

Mistä puutuote- ja huonekaluteollisuus koostuvat?

Tuotannon arvon jakautuminen toimialoittain vuonna 2018

- Puutuote- ja huonekaluteollisuuden toimialat valmistavat tuotteita, joissa pääraaka-aineena on kotimainen tukkipuu.
- Ne eivät pidä sisällään kemiallista metsäteollisuutta, kuten paperin, kartongin ja sellun valmistusta.
- Puutuoteteollisuuden liikevaihdosta valtaosa tulee viideltä toimialalta, joista suurin on sahaus, höyläys ja kyllästys.
- Varsinainen rakennustoiminta ei kuulu puutuoteteollisuuteen.
- Puutuote- ja huonekaluteollisuutta käsitellään tässä selvityksessä yhdessä, koska merkittävä osa huonekaluteollisuuden tuotteista valmistetaan puusta.

PUUTUOTEALAN AVAINLUVUT 2018 (TOL 16 & 31)

YRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ / osuus teollisuudesta

Lähde: Tilastokeskus, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

Puutuotteiden valmistus **1 675 / 8,4 %**

Huonekalujen valmistus **806 / 4,0 %**

LIKEVAIHTO (1 000€) / osuus teollisuudesta

Lähde: Tilastokeskus, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

Puutuotteiden valmistus **7 523 458 / 5,3 %**

Huonekalujen valmistus **1 247 954 / 0,9 %**

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (HTV) / osuus teollisuudesta

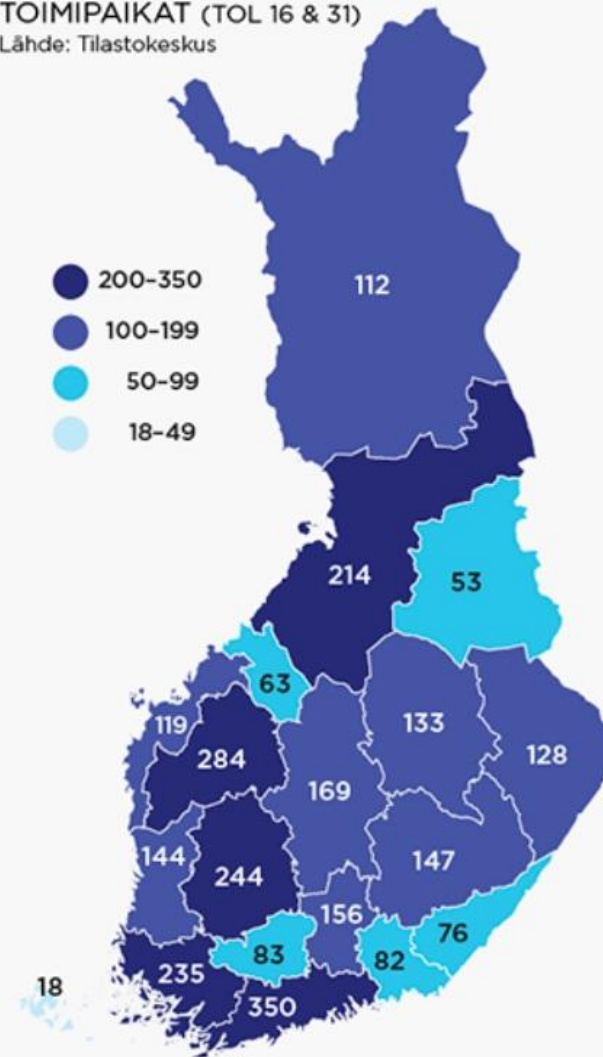
Lähde: Tilastokeskus, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

Puutuotteiden valmistus **18 425 / 1,2 %**

Huonekalujen valmistus **5 959 / 0,4 %**

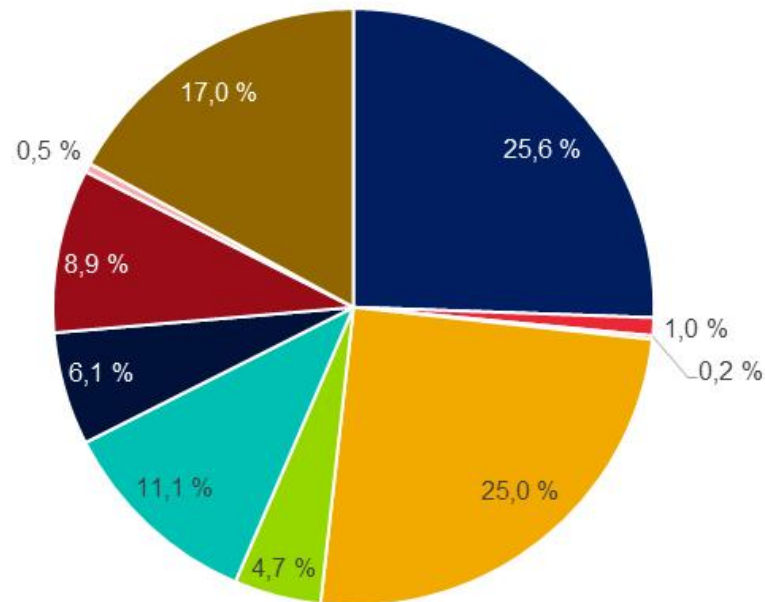
TOIMIPAIKAT (TOL 16 & 31)

Lähde: Tilastokeskus

Yritysten lukumäärä alatoimialoittain 2018

- 1610 Puun sahaus, höyläys ja kyllästys
- 1621 Vaneriviilun ja puupaneelien valmistus
- 1622 Asennettavien parketilevyjen valmistus
- 1623 Muiden rakennuspuusepäntuotteiden valmistus
- 1624 Puupakkausten valmistus
- 1629 Muiden puutuotteiden valmistus; korkki-, olki- ja punontatuotteiden valmistus
- 3101 Konttori- ja myymäläkalusteiden valmistus
- 3102 Keittiökalusteiden valmistus
- 3103 Patjojen valmistus
- 3109 Muiden huonekalujen valmistus

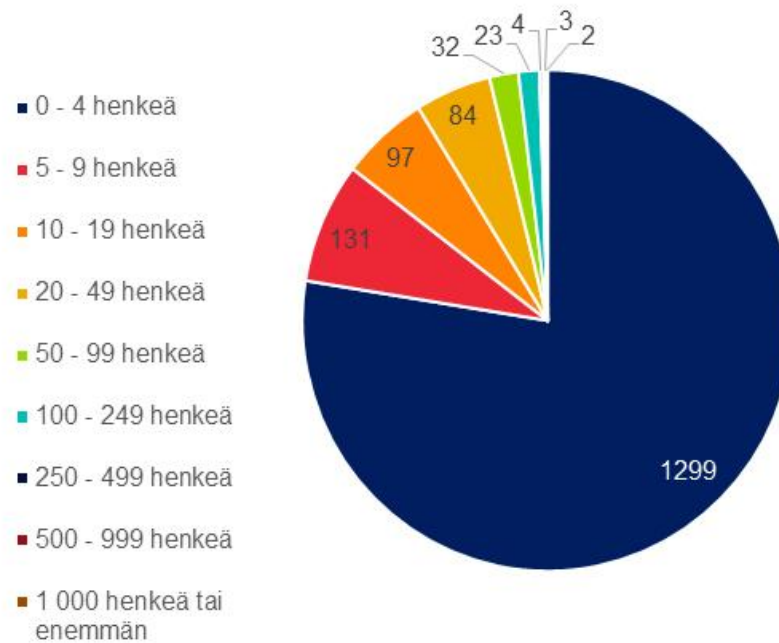
Lähde: Tilastokeskus, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto
2.1.2020

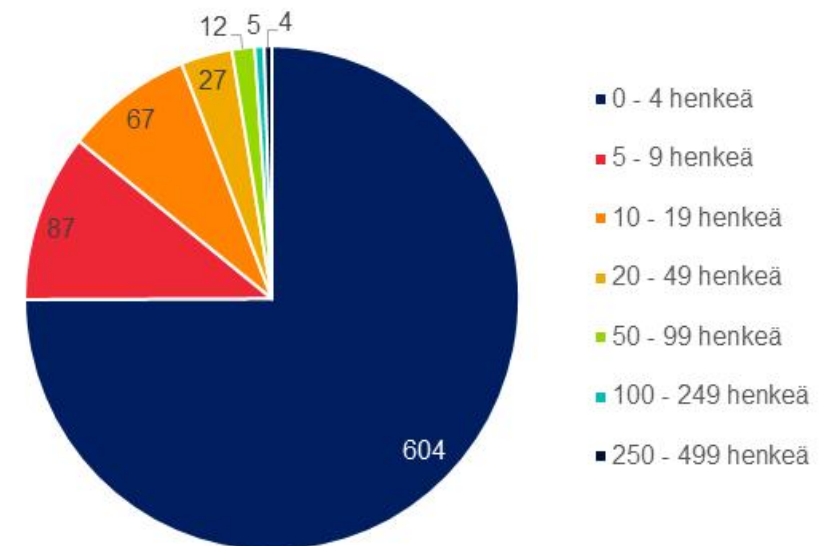
Yritysten lukumäärä henkilöstön mukaan 2018

TOL 16 Sahatavaran ym. valmistus

TOL 31 Huonekalujen valmistus

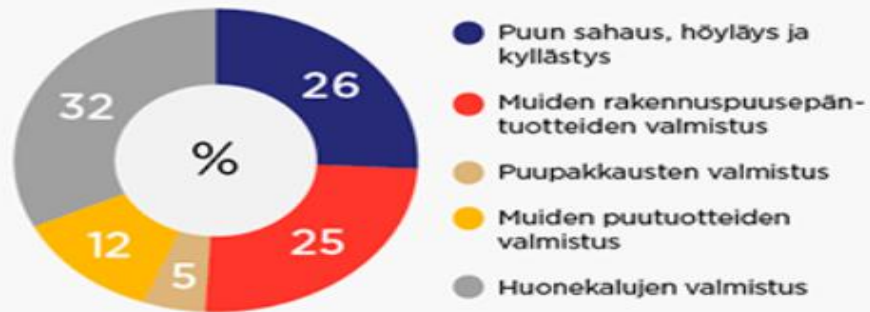

Lähde: Tilastokeskus, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto
2.1.2020

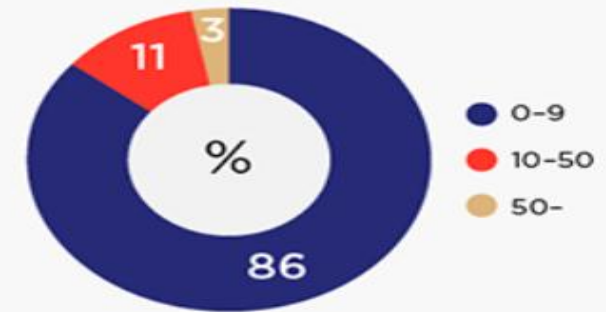
YRITYSTEN MÄÄRÄ ALATOIMIALOITTAIN

Lähde: Tilastokeskus, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

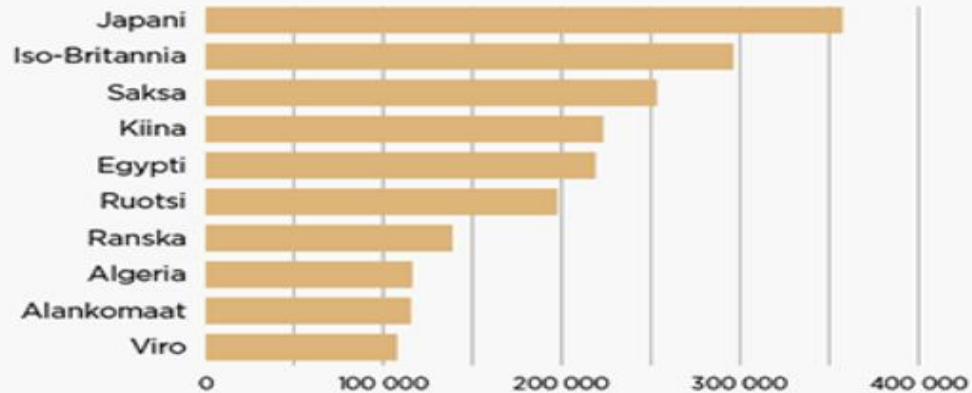
YRITYSTEN KOKO, HENKEÄ

Lähde: Tilastokeskus, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

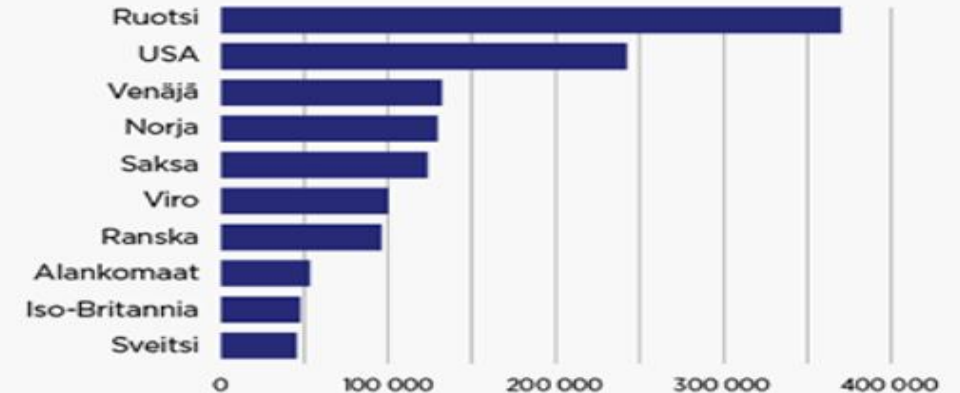
VIENTI MÄÄRÄMAITTAIN, 1 000 € PUUTUOTTEET

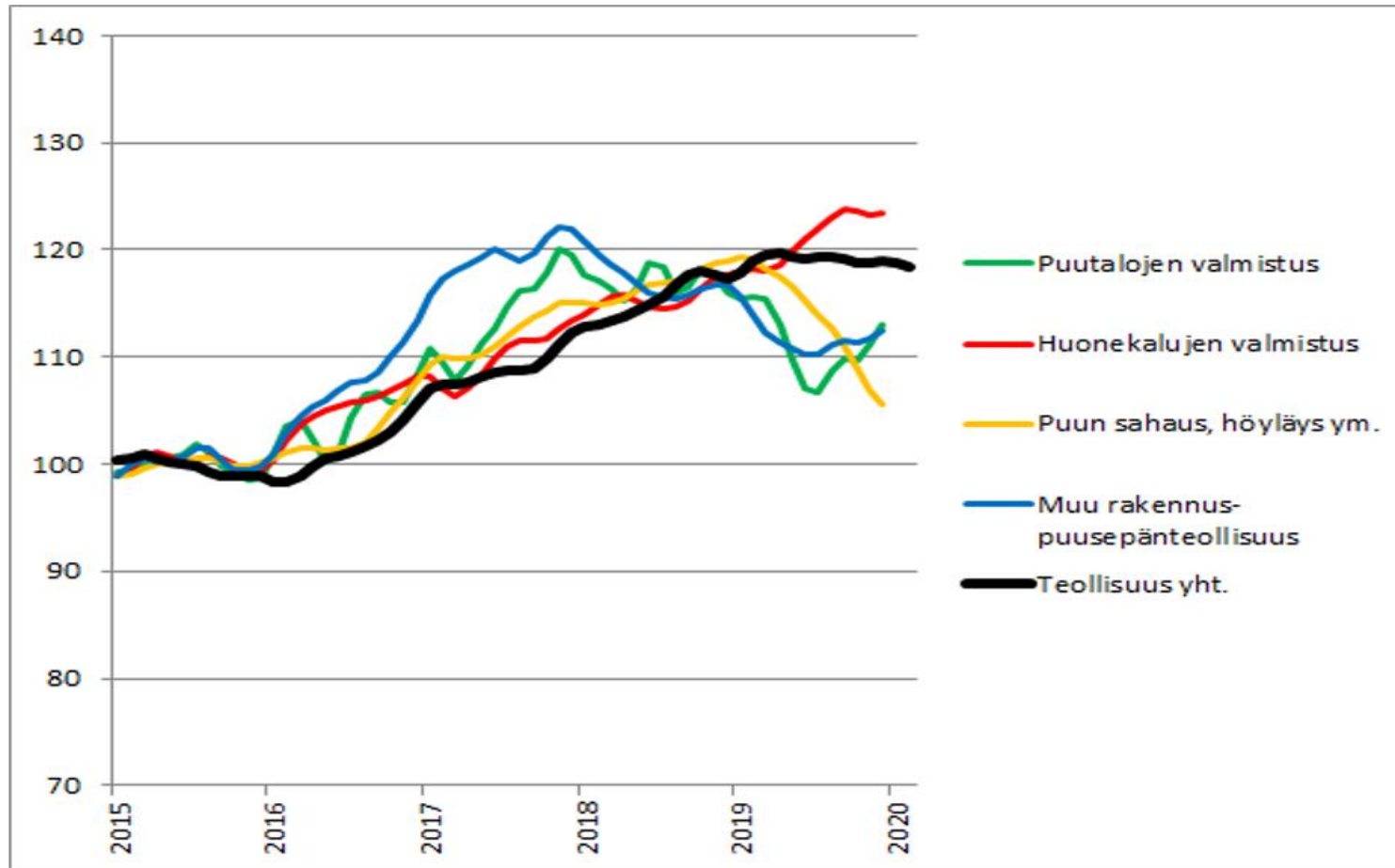
Lähde: Tulli / Uljas

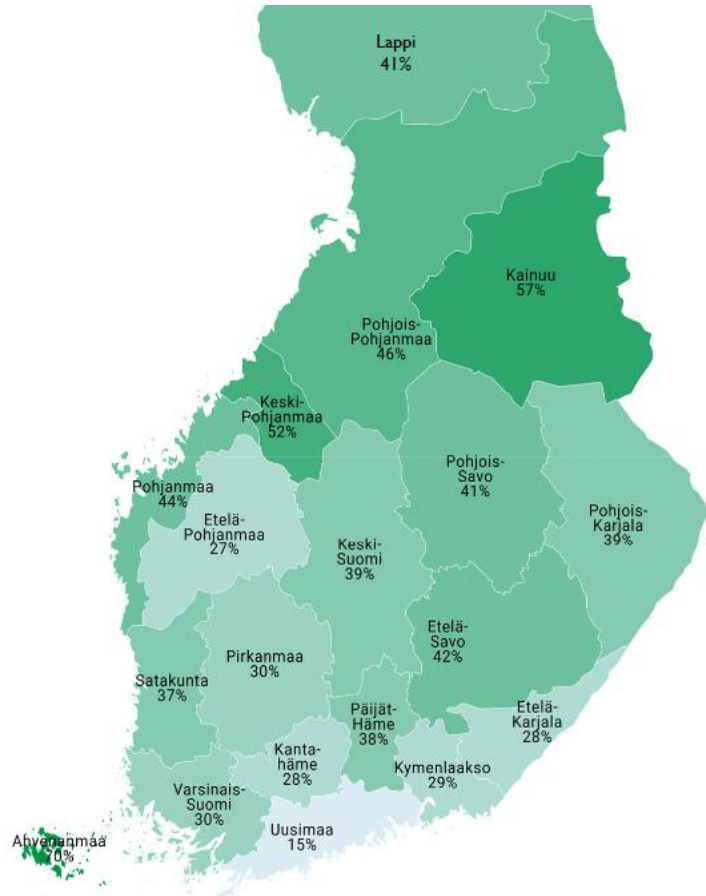
VIENTI MÄÄRÄMAITTAIN, € HUONEKALUT

Lähde: Tulli / Uljas

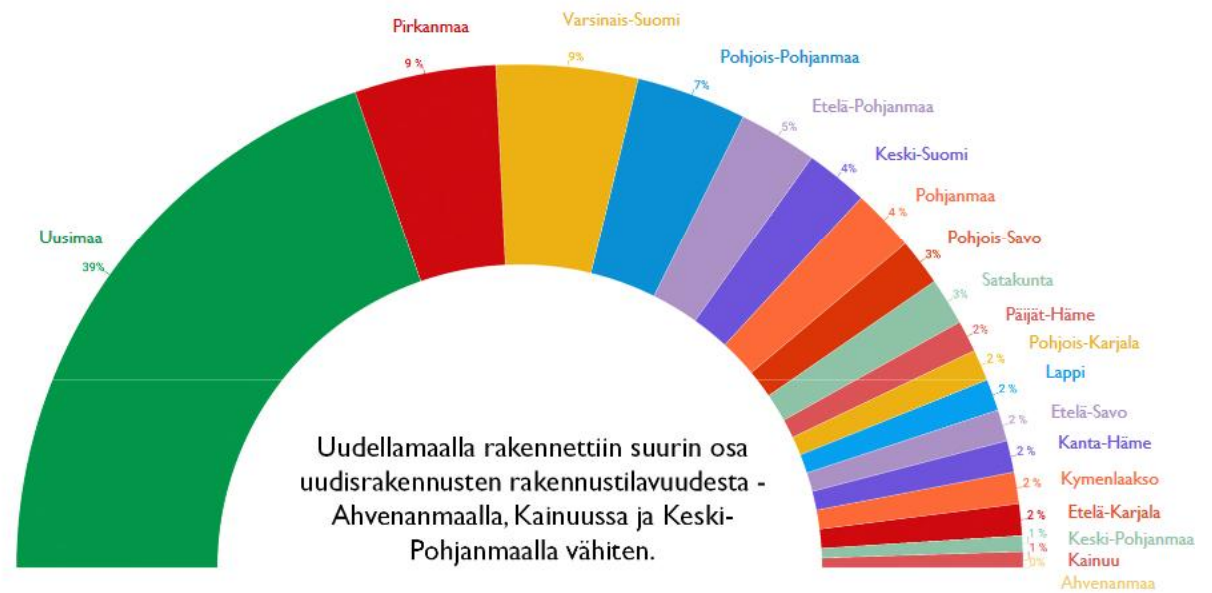

Liikevaihdon kehitys. Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Vuosi 2015=100

Puurunkoisten osuus valmistuneiden uudisrakennusten rakennustilavuudesta vuonna 2018

Uudisrakentamisen määrä ja puurakentamisen osuus

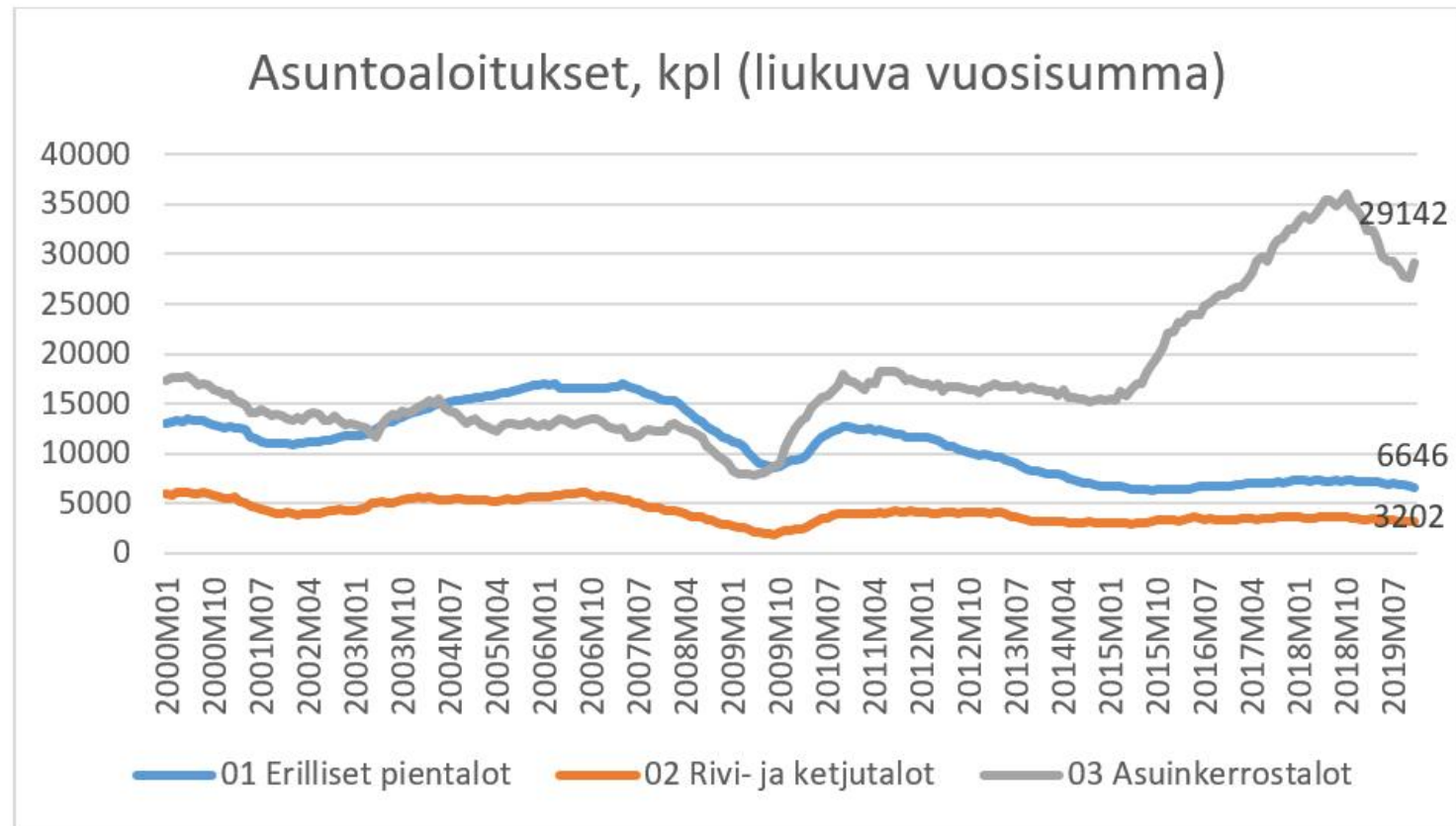

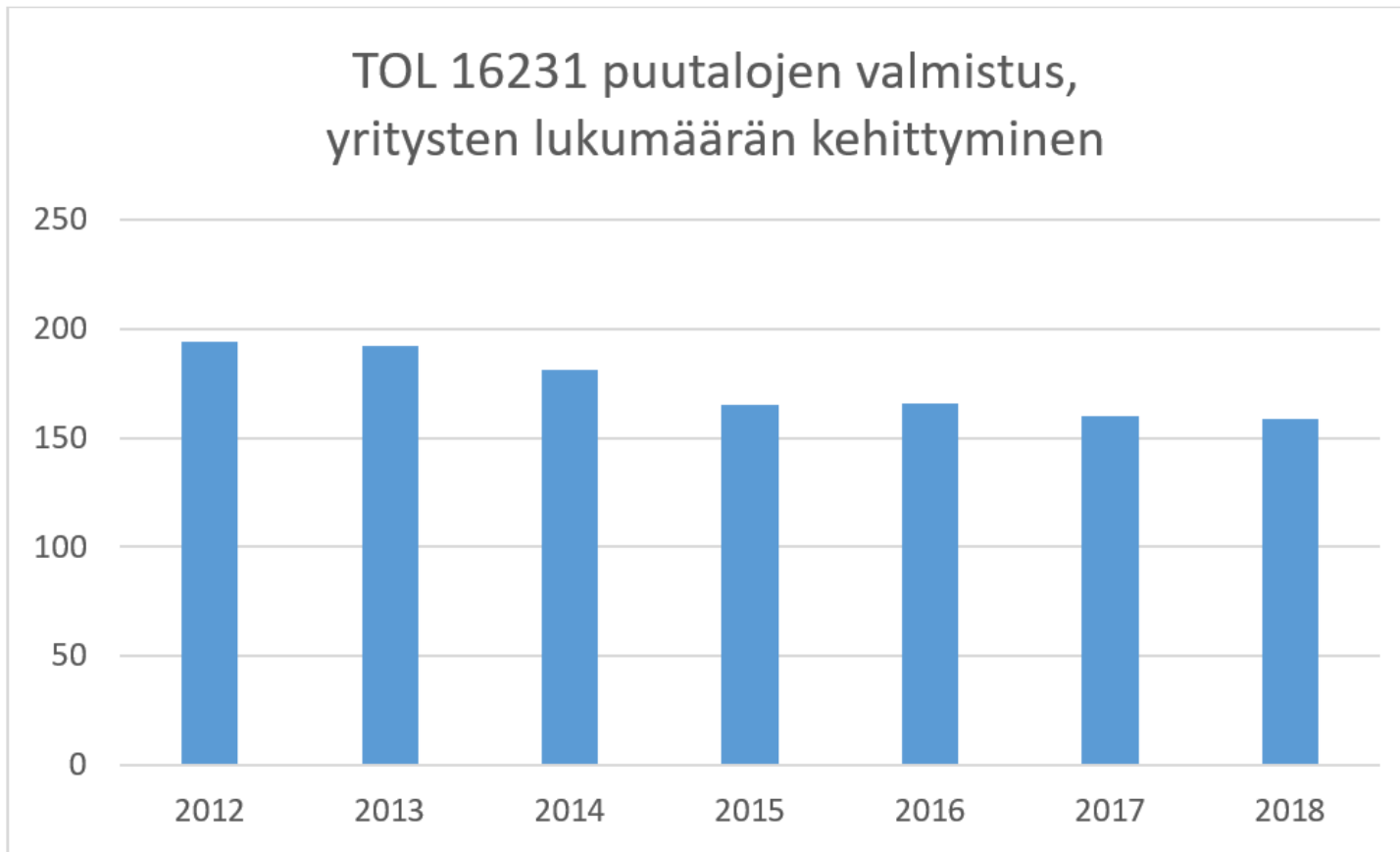
Uudellamaalla rakennettiin suurin osa uudisrakennusten rakennustilavuudesta - Ahvenanmaalla, Kainuussa ja Keski-Pohjanmaalla vähiten.

Maakuntien osuudet koko maan valmistuneiden rakennusten rakennustilavuudesta, vuonna 2018

Kuva 3. Asuntoaloitukset talotyypeittäin vuosina 2000–7/2019.

Lähde: Tilastokeskus, tilinpäätöstilasto.

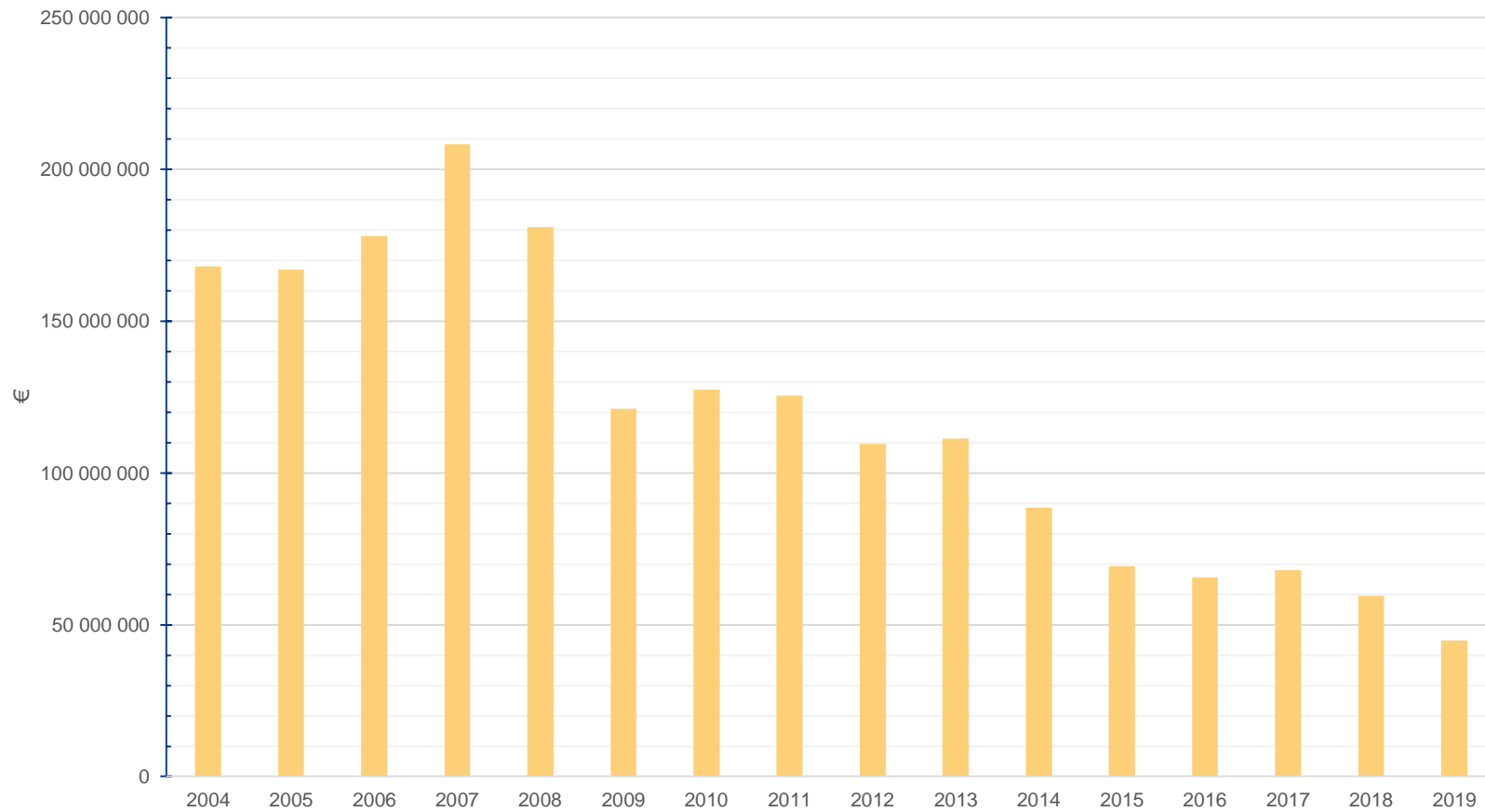

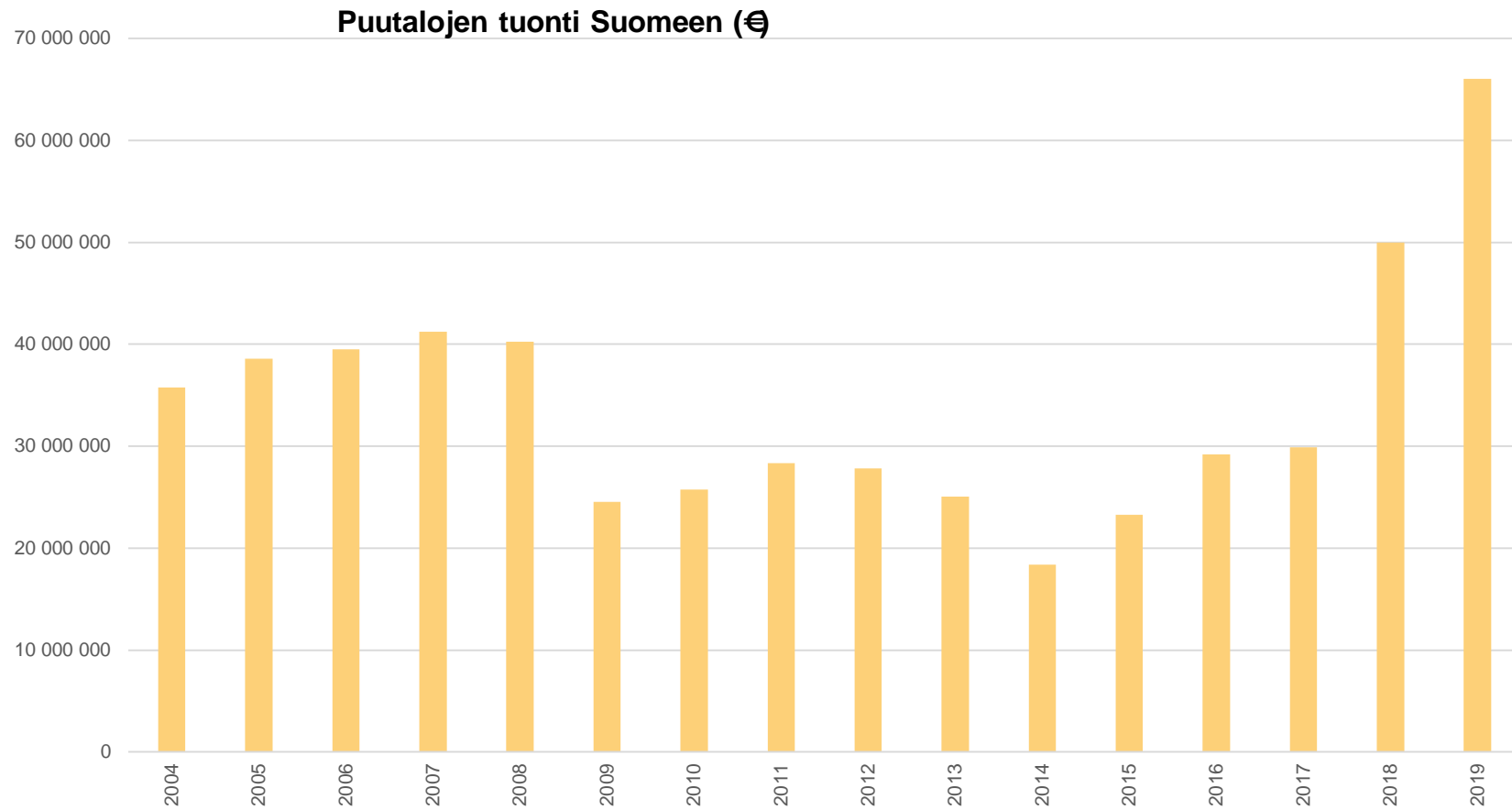
2017

16231 Puutalojen valmistus	Toimipaikkoja	Henkilöstön lukumäärä yhteensä	Liikevaihto 1 000 €
Pohjois-Pohjanmaa	21	668	183 639
Etelä-Pohjanmaa	32	306	88 384
Pohjois-Savo	12	189	48 421
Keski-Suomi	11	138	44 952
Pohjanmaa	12	132	22 242
Pirkanmaa	12	82	14 638
Pohjois-Karjala	7	40	4 437
Uusimaa	10	40	2 323
Etelä-Savo	10	13	2 058
Etelä-Karjala	4	2	668
Varsinais-Suomi	7	.	.
Satakunta	3	.	.
Kanta-Häme	6	.	.
Päijät-Häme	4	.	.
Kymenlaakso	5	.	.
Keski-Pohjanmaa	7	.	.
Kainuu	6	.	.
Lappi	9	.	.

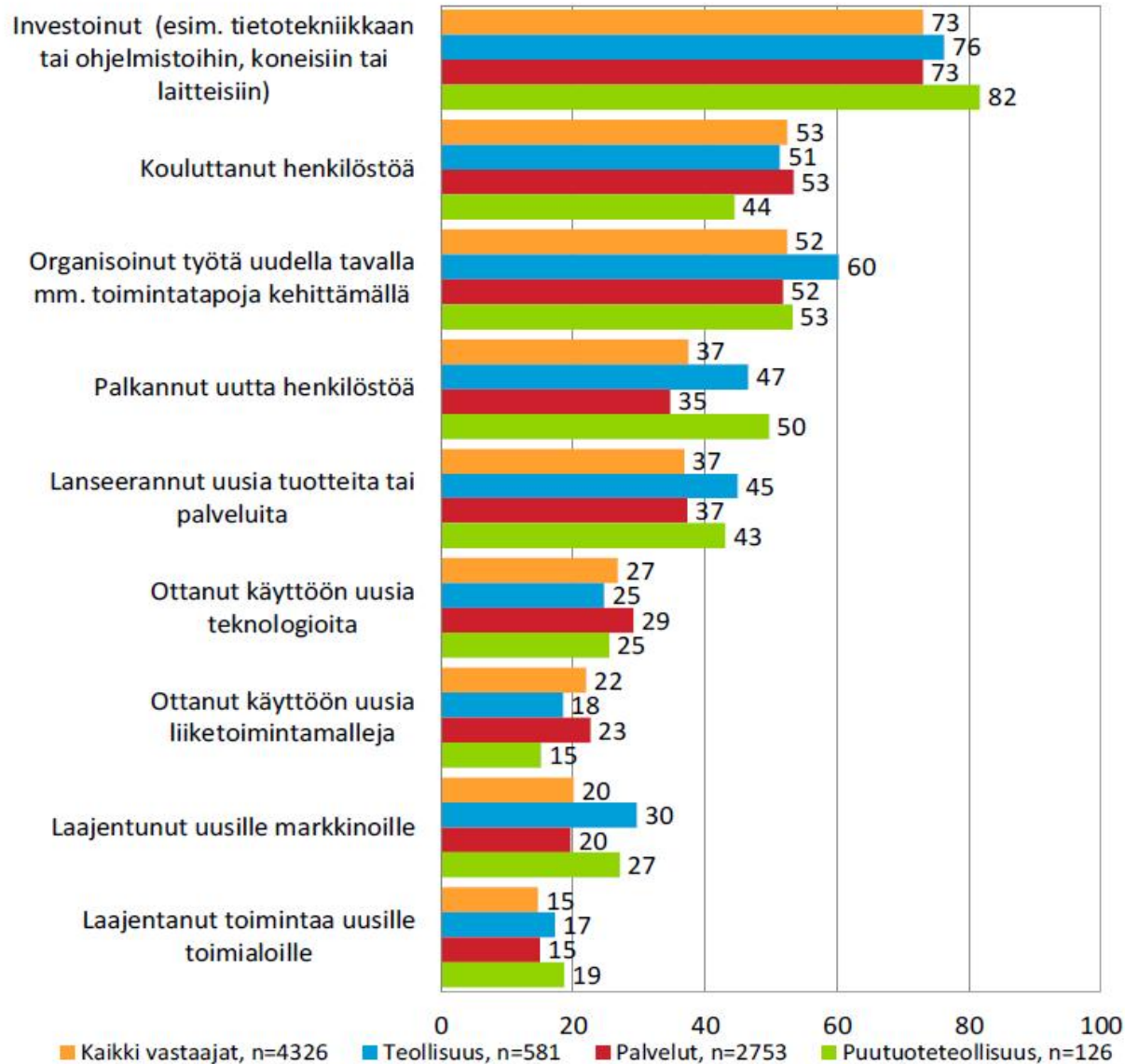
Puutalojen vienti Suomesta (€)

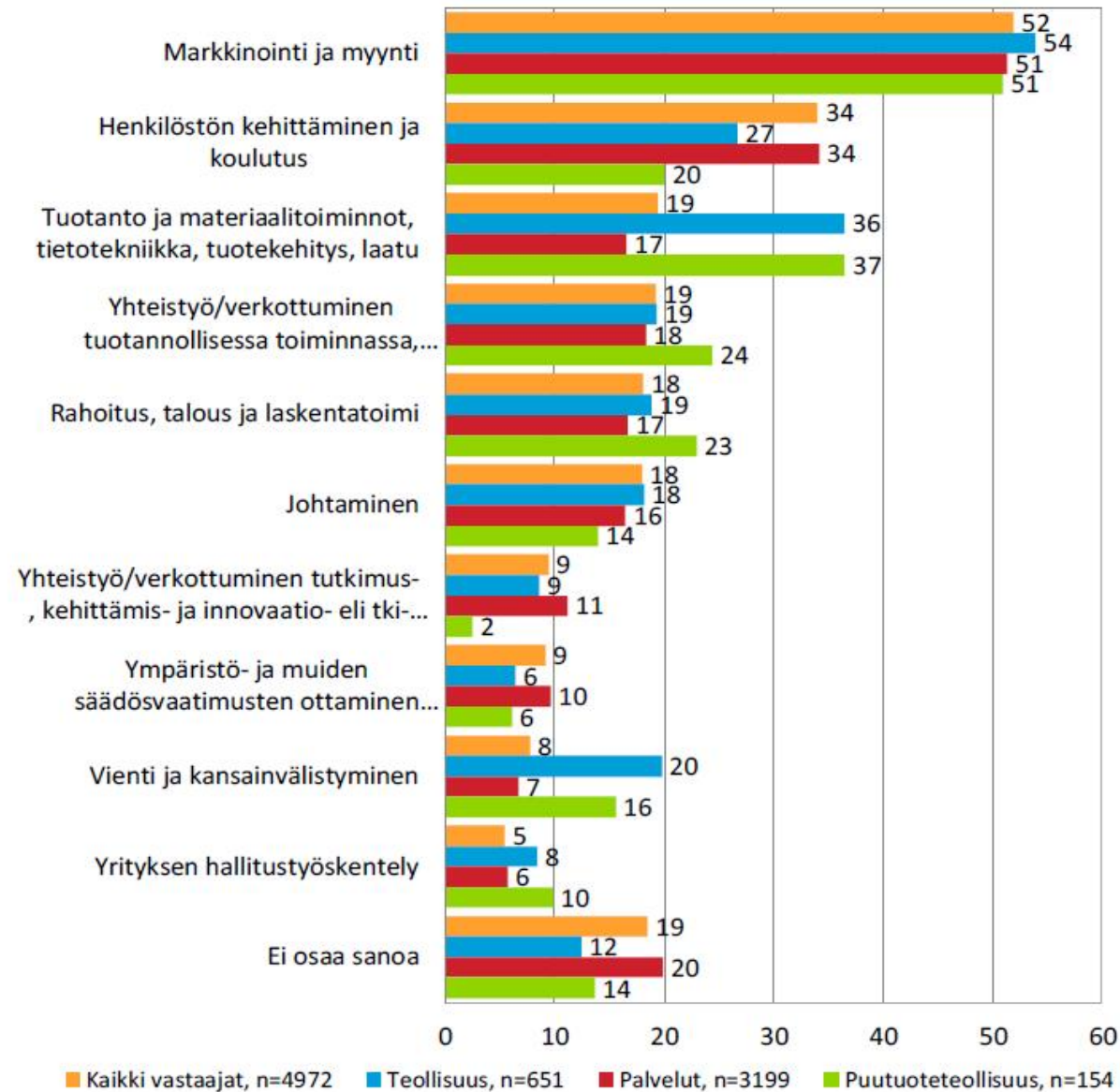

Kuva 4. Pk-yritysten tekemät uusiutumistoimet viimeisten 12 kk:n aikana, %, */

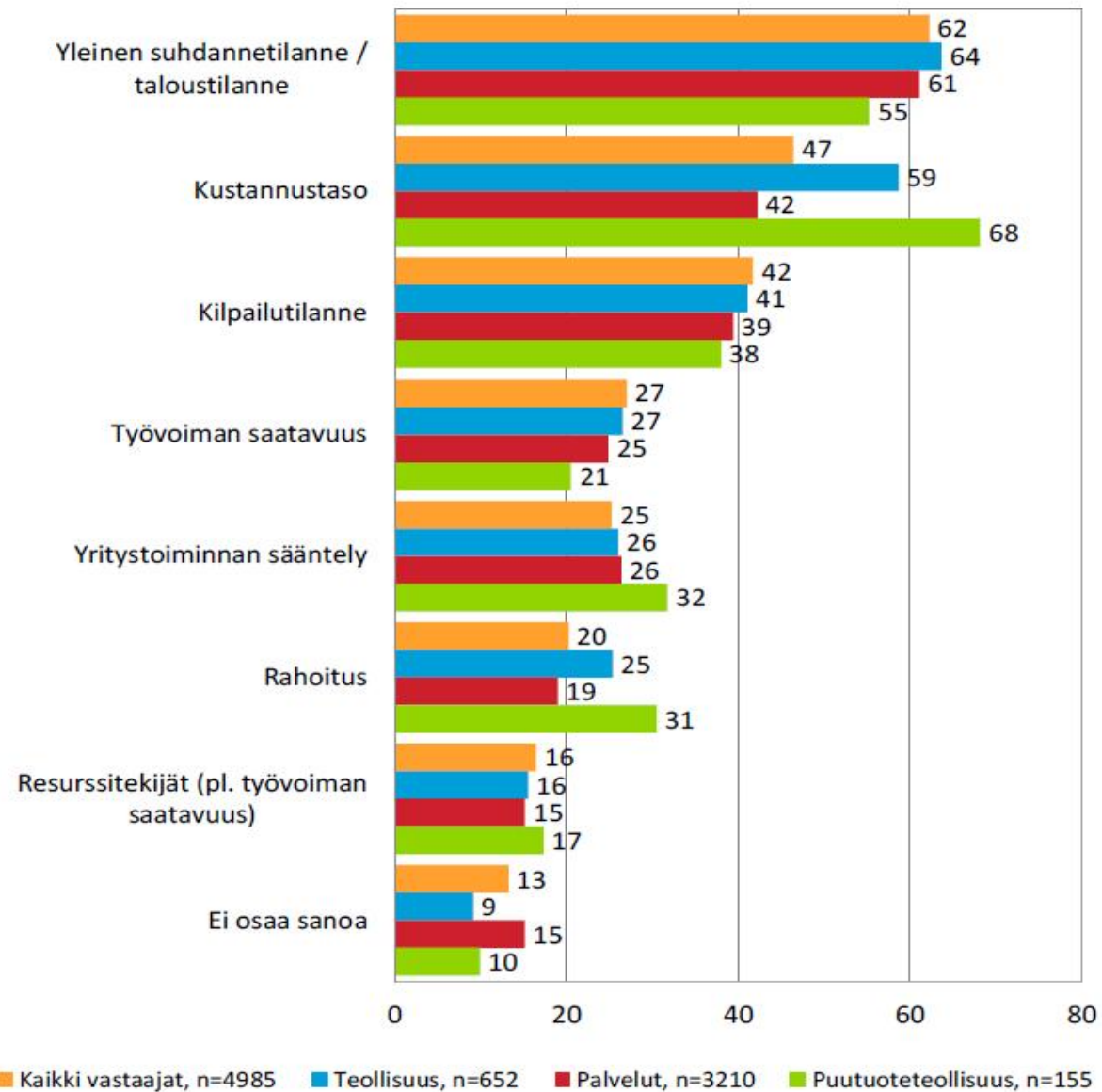

Kuva 9. Pk-yritysten kehittämistarpeet, %, */, **/

Kuva 10. Pk-yritysten pahimmat ulkopuoliset kehittämisen esteet, %, */

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Puurakentamisen edistäminen 2016-2022

- **Ympäristöministeriön puurakentamisen ohjelman tavoitteena on lisätä puun käyttöä niin kaupunkien rakentamisessa, julkisessa rakentamisessa kuin suurissa puurakenteissakin. Ohjelma pyrkii samalla monipuolistamaan ja kasvattamaan puun käyttöä ja sen jalostusarvoa.**
- **Tavoitteet**
- Edistää ja kehittää kansainvälisesti kilpailukykyisen puurakentamisen osaamisen ja teollisen valmistuksen yrityksen toimintaa Suomessa
- Tukee Suomen biotalousstrategiaa lisäämällä puun käyttöä rakentamisessa, ja siten kasvattaa hiilen pitkäaikaisia varastoja
www.ym.fi/puurakentaminen

Ympäristöministeriön hallinnoima, valtioneuvoston yhteinen ohjelma

- Kärkihankerahoitus 2016-2018 (yht. 0,5 milj.€)
- Energia- ja ilmastopaketin rahoitus 2018-2021 (2milj.€/v)
- LTA4/2020, 5 milj.€

Hallitusohjelma 2019:

- Tuplataan puun käyttö
- Julkisen rakentamisen tavoitteet
- Arvoketjun kehittäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

VISIO 2020+

Puun käyttö rakentamisessa on luontevaa

Ohjelman painopisteet

Kaupunki-
rakentaminen

Julkinen
rakentaminen

Suuret
puurakenteet

Alueellinen
osaaminen

Vienti-
edellytysten
tukeminen

Informaatio-ohjauksella vaikuttaminen

Faktatiedon tarjoaminen asennemuutoksen aikaansaamiseksi

Teollisen puurakentamisen ratkaisujen edistäminen tarjoamalla kehityspanoksia

Osaamisen ja koulutuksen varmistaminen

Kansainvälisen tutkimus- ja kehitysyhteistyön edistäminen

Läpileikkaavina digitalisaatio, kiertotalous, uudet teknologiat

Puurakentamisen perinne, osaamisperusta ja positiivinen kehitystrendi
vastaavat terveellisen ja turvallisen rakentamisen tarpeeseen

Julkisen rakentamisen puun markkinaosuuden tavoitteet

		Kokonaismäärä [1000 m ³]	Puun rak. osuus [1000 m ³]	m-osuus%
Opetusrakennukset *	2019	1998	614	31 %
	2022	1220	671	55 %
	2025	1100	715	65 %
Hoitoalarakennukset	2019	1178	66	6 %
	2022	870	174	20 %
	2025	700	245	35 %
Kokoontumisrakennukset	2019	950	63	7 %
	2022	650	130	20 %
	2025	550	165	30 %
Asuinkerrostalot **	2019	674	18	3 %
	2022	570	122	21 %
	2025	520	239	46 %
Muut rakennusluokat yhteensä	2019	2107	278	13 %
	2022	2351	663	28 %
	2025	2351	932	40 %
Kaikki rakentaminen yhteensä	2019	6907	1039	15 %
	2022	5661	1760	31 %
	2025	5221	2296	45 %

Rakennusluokitus 2018: *Sis. varhaiskasvatus (päiväkodit), ** Sis. asuntolat ja erityisryhmien asunnot

Tuki julkiselle rakennuttajalle

- § ARA käynnistysavustus (Kainuussa 3000€/asunto jos puukerrostalo)
- § Ohjelmasta allokoidaan merkittävä osa julkisen rakentamisen edistämisen toimenpiteisiin
- § Toimenpiteet:
 - Avataan **valtiovastuushaut** julkisen toimijan puun käyttöä edistäviin kehittämishankkeisiin, kaksi hakukierrosta 2020 ja toistetaan alkuvuodesta 2021.
 - Tuotetaan mm. puurakentamisen hankintaopas, tietokanta julkisista puurakennuksista ja viestintäpaketti sekä koulutuksia valikoituihin teemoihin.
 - Käynnistetään ja tuetaan olemassa olevia verkostoja tiedon, kokemusten ja vertaistuen levittämiseksi sekä järjestetään neuvontapalvelu.
 - Julkisen puurakentamisen viestintää tehostetaan ja kohdennetaan erityisesti kuntakenttään.
- § **Kasvava julkinen kysyntä on tärkeä kehittymisen moottori.**

Erityisavustukset puun käyttöön ja puurakentamiseen liittyvän koulutuksen kehittämiseen

- § Ympäristöministeriön osuus hankkeen avustuskelpoisista kustannuksista voi olla korkeintaan 70 %. Avustuksia jaetaan tässä haussa yhteensä enintään 700 000 euroa.
- § Hankkeeseen ei voi sisältyä taloudellista toimintaa.
- § Hakijana voi olla ammatillisen koulutuksen järjestäjä, tai korkeakoulu, tai niitä palveleva organisaatio tai edellä mainituista muodostuva konsortio.

Vuoden 2021 hakukierrokset

- § Julkisen puurakentamisen tukihakukierros 3 ja mahdollisesti 4
- § Teollisen puurakentamisen kehittäminen Kasvua ja Kehitystä puusta KaKe 5

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

KIITOS!